

«بخشنامه»

جهت اطلاع مدیران عامل محترم بانک‌های دولتی، غیردولتی، شرکت دولتی پست‌بانک، موسسات اعتباری غیربانکی و بانک مشترک ایران - ونزوئلا ارسال می‌شود

با سلام؛

احتراماً، بدین وسیله به استحضار می‌رساند در راستای افزایش شفافیت گزارشگری مالی و نیز بر اساس بازخوردهای واصله از شبکه بانکی کشور، تغییراتی در خصوص عناوین سرفصل، کد و تعاریف حساب‌های دفترکل در «کمیته تدوین سرفصل حساب‌ها» تصویب گردید که مراتب به منظور اعمال در دفتر کل آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی به شرح زیر ابلاغ می‌گردد. تغییرات به عمل آمده در دفاتر کل شبکه بانکی کشور به منظور ثبت عملیات حسابداری مرتبط با «گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار، ویژه سرمایه‌گذاری خاص»، «سود دریافتی»، «سود دریافتی سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار»، «ودایع و پیش‌پرداخت‌های غیر سرمایه‌ای»، «کارت‌ها (هدیه، بن کارت و کارت‌های مشابه)» و «ریال دیجیتال» می‌باشد.

۱- ایجاد حساب‌ها مرتبط با «گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار، ویژه سرمایه‌گذاری خاص» شامل سرفصل حساب‌های زیر:

۱-۱) حساب تسهیلات اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص

عنوان حساب:	تسهیلات اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص
کد حساب:	۳/۱/۱۱۱۶
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش غیردولتی
گروه:	تسهیلات اعطایی غیردولتی
تعریف:	تسهیلات اعطایی به اشخاص غیردولتی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص اعم از سررسید نشده یا سررسید شده پرداخت نشده‌ای که از موعد پرداخت آن حداکثر دو ماه گذشته باشد، در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۱-۲) حساب مطالبات غیر جاری اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص

عنوان حساب:	مطالبات غیر جاری اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص
کد حساب:	۳/۱/۱۰۹۸
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش غیردولتی
گروه:	مطالبات معوق غیردولتی
تعریف:	مطالبات مؤسسه اعتباری از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص از اشخاص غیردولتی که بر اساس معیار زمان یا معیارهایی غیر از زمان مطابق با مقررات ابلاغی بانک مرکزی در طبقات غیر جاری قرار می‌گیرد، در این حساب ثبت می‌گردد.
معین پیشنهادی:	سررسید گذشته، معوق و مشکوک‌الوصول
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۳-۱) حساب سود دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص

عنوان حساب:	سود دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص
کد حساب:	۳/۱/۰۹۰۷
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش غیردولتی
گروه:	سایر دارایی ها
تعریف:	سود تسهیلات اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص اعم از سررسید شده پرداخت نشده و یا بخشی از سود که در دوره تهیه صورت های مالی تحقق یافته ولی زمان وصول آن در تاریخ بعد از سال جاری است در این حساب ثبت می گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۴-۱) حساب وجه التزام دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص

عنوان حساب:	وجه التزام دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص
کد حساب:	۳/۱/۰۹۰۸
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش غیردولتی
گروه:	سایر دارایی ها
تعریف:	آن قسمت از وجه التزام تسهیلات اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص که مربوط به دوره مالی جاری می باشد لیکن وصول در تاریخ بعد از دوره مالی جاری است، بر اساس ضوابط ابلاغی بانک مرکزی شناسایی و در این سرفصل ثبت می گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۵-۱) حساب سود پرداختی بابت تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص

عنوان حساب:	سود پرداختی بابت تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص
کد حساب:	۳/۱/۱۲۷۱
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه بندی:	سایر درآمدها و هزینه های عملیاتی
گروه:	حساب های هزینه ای
تعریف:	مبلغ سود پرداختی توسط موسسه اعتباری به صاحبان گواهی سپرده سرمایه گذاری مدت دار ویژه سرمایه گذاری خاص پس از کسر حق الوکاله موسسه اعتباری در این حساب ثبت می گردد. مانده این حساب در پایان دوره مالی به حساب سود (زیان) قطعی نشده انتقال می یابد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۶-۱) حساب سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص

عنوان حساب:	سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص
کد حساب:	۳/۲/۰۱۶۵
ماهیت حساب:	بستانکار
طبقه‌بندی:	سپرده‌های مشتریان
گروه:	سپرده‌های دریافتی از اشخاص
تعریف:	مبالغی که در قالب سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص به‌منظور تجهیز منابع برای تأمین مالی طرح‌های مشخص با سررسید مشخص افتتاح می‌شود در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۷-۱) حساب سود سال‌های آینده تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص

عنوان حساب:	سود سال‌های آینده تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص
کد حساب:	۳/۲/۰۵۷۵
ماهیت حساب:	بستانکار
طبقه‌بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش غیردولتی
گروه:	حساب‌های درآمد
تعریف:	سود تسهیلات اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص مربوط به اقساط سررسید نشده، تا زمان سررسید یا مقطع تهیه صورت‌های مالی در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۸-۱) حساب سود معوق تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص

عنوان حساب:	سود معوق تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص
کد حساب:	۳/۲/۰۷۸۱
ماهیت حساب:	بستانکار
طبقه‌بندی:	درآمد تسهیلات اعطایی
گروه:	حساب‌های درآمد
تعریف:	آن قسمت از حصة سود اقساط تسهیلات که سررسید شده لیکن توسط مشتری پرداخت نگردیده است بر اساس الزامات توقف شناسایی درآمد و مطابق با ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، از حساب سود سال‌های آینده خارج و در این حساب ثبت می‌گردد و به محض ایفای تعهدات توسط مشتری این حساب بدهکار و حساب سود دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص می‌گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۹-۱) حساب وجه التزام معوق تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص

عنوان حساب:	وجه التزام معوق تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص
کد حساب:	۳/۲/۰۷۸۲
ماهیت حساب:	بستانکار
طبقه‌بندی:	درآمد تسهیلات اعطایی
گروه:	حساب‌های درآمد
تعریف:	بخشی از وجه التزام تسهیلات اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص که بر اساس الزامات توقف شناسایی درآمد و مطابق با ضوابط ابلاغی بانک مرکزی به عنوان درآمد شناسایی نشده است، تا زمان ایفای آن توسط مشتری در این حساب ثبت می‌گردد. به محض ایفای تعهدات توسط مشتری این حساب بدهکار و حساب وجه التزام دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص بستانکار می‌گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۱۰-۱) حساب سود دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص

عنوان حساب:	سود دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص
کد حساب:	۳/۲/۰۷۸۳
ماهیت حساب:	بستانکار
طبقه‌بندی:	درآمد تسهیلات اعطایی
گروه:	حساب‌های درآمد
تعریف:	سود تحقق یافته ریالی تسهیلات اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص اعم از دریافت شده و دریافت نشده تا پایان دوره مالی در این حساب ثبت می‌گردد. در انتهای دوره مالی این حساب بسته شده و مانده آن به حساب سود (زیان) قطعی نشده انتقال می‌یابد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۱۱-۱) حساب وجه التزام دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص

عنوان حساب:	وجه التزام دریافتی تسهیلات از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص
کد حساب:	۳/۲/۰۷۸۵
ماهیت حساب:	بستانکار
طبقه‌بندی:	درآمد تسهیلات اعطایی
گروه:	حساب‌های درآمد
تعریف:	وجوه ریالی که مشتریان بابت قصور در بازپرداخت تسهیلات اعطایی از محل گواهی سپرده سرمایه‌گذاری مدت‌دار ویژه سرمایه‌گذاری خاص پرداخت نموده یا ملزم به پرداخت آن می‌باشند در این حساب ثبت می‌گردد. در انتهای دوره مالی این حساب بسته شده و مانده آن به حساب سود (زیان) قطعی نشده انتقال می‌یابد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۲- تغییر و جامعیت بخشیدن به تعاریف سرفصل حساب‌های مرتبط با «سود دریافتی» به شرح زیر:

۲-۱) حساب سود دریافتی تسهیلات اعطایی غیر دولتی به ریال

عنوان حساب:	سود دریافتی تسهیلات اعطایی غیردولتی به ریال
کد حساب:	۳/۱/۰۷۹۷
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش غیردولتی
گروه:	سایر دارایی‌ها
تعریف:	سود تسهیلات اعطایی ریالی در قالب عقود اسلامی به اشخاص غیردولتی اعم از سررسید نشده یا سررسید شده پرداخت نشده، همچنین بخشی از سود تسهیلات که در دوره تهیه صورت‌های مالی تحقق یافته ولی زمان وصول آن در دوره آینده می‌باشد در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	تغییر تعریف

۲-۲) حساب سود دریافتی تسهیلات اعطایی غیر دولتی به ارز

عنوان حساب:	سود دریافتی تسهیلات اعطایی غیردولتی به ارز
کد حساب:	۳/۱/۰۸۹۷
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش غیردولتی
گروه:	سایر دارایی‌ها
تعریف:	معادل ریالی سود تسهیلات اعطایی ارزی در قالب عقود اسلامی به اشخاص غیردولتی اعم از سررسید نشده یا سررسید شده پرداخت نشده همچنین بخشی از سود تسهیلات که در دوره تهیه صورت‌های مالی تحقق یافته ولی زمان وصول آن در دوره آینده می‌باشد در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	تغییر تعریف

۲-۳) حساب سود دریافتی تسهیلات اعطایی دولتی به ریال

عنوان حساب:	سود دریافتی تسهیلات اعطایی دولتی به ریال
کد حساب:	۳/۱/۰۹۰۱
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش دولتی
گروه:	سایر دارایی‌ها
تعریف:	سود تسهیلات اعطایی ریالی در قالب عقود اسلامی به اشخاص دولتی اعم از سررسید نشده یا سررسید شده پرداخت نشده همچنین بخشی از سود تسهیلات که در دوره تهیه صورت‌های مالی تحقق یافته ولی زمان وصول آن در دوره آینده می‌باشد در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	تغییر تعریف

۴-۲) حساب سود دریافتی تسهیلات اعطایی دولتی به ارز

عنوان حساب:	سود دریافتی تسهیلات اعطایی دولتی به ارز
کد حساب:	۳/۱/۰۹۰۳
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	تسهیلات اعطایی و مطالبات از بخش دولتی
گروه:	سایر دارایی‌ها
تعریف:	معادل ریالی سود تسهیلات اعطایی ارزی در قالب عقود اسلامی به اشخاص دولتی اعم از سررسید نشده یا سررسید شده پرداخت نشده همچنین بخشی از سود تسهیلات که در دوره تهیه صورت‌های مالی تحقق یافته ولی زمان وصول آن در دوره آینده می‌باشد در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	تغییر تعریف

۳-۳) ایجاد سرفصل حساب «سود سهام دریافتی سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار» و حذف آن از تعریف سرفصل حساب

«مطالبات از شرکت‌های فرعی و وابسته» به شرح زیر:

۱-۳) حساب سود دریافتی سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار به ریال

عنوان حساب:	سود دریافتی سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار به ریال
کد حساب:	۳/۱/۰۹۰۵
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	سایر دارایی‌ها
گروه:	سایر دارایی‌ها
تعریف:	سود تحقق یافته به سرمایه‌گذاری مؤسسه اعتباری در سهام، اوراق بدهی و سایر اوراق بهادار انتشار یافته توسط اشخاص حقوقی که تاکنون وصول نگردیده است در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۲-۳) حساب سود دریافتی سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار به ارز

عنوان حساب:	سود دریافتی سرمایه‌گذاری در اوراق بهادار به ارز
کد حساب:	۳/۱/۰۹۰۶
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	سایر دارایی‌ها
گروه:	سایر دارایی‌ها
تعریف:	معادل ریالی سود تحقق یافته ارزی به سرمایه‌گذاری مؤسسه اعتباری در سهام، اوراق بدهی و سایر اوراق بهادار انتشار یافته توسط اشخاص حقوقی که تاکنون وصول نگردیده است در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۳-۳) حساب مطالبات از شرکت های فرعی و وابسته به ریال

عنوان حساب:	مطالبات از شرکت های فرعی و وابسته به ریال
کد حساب:	۳/۱/۱۱۸۷
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه بندی:	سایر دارایی ها
گروه:	سایر دارایی ها
تعریف:	این حساب معرف هر نوع بدهی ریالی واقعی شرکت های فرعی و وابسته بانک / مؤسسه اعتباری غیربانکی (به استثنای تسهیلات) به بانک / مؤسسه اعتباری غیربانکی بوده که در اثر پرداخت وجه به ایشان حاصل شده و یا در جریان انواع عملیات و معاملات بانکی برای شرکت های مذکور ایجاد شده است.
نوع تغییر:	تغییر تعریف

۳-۴) حساب مطالبات از شرکت های فرعی و وابسته به ارز

عنوان حساب:	مطالبات از شرکت های فرعی و وابسته به ارز
کد حساب:	۳/۱/۱۱۸۸
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه بندی:	سایر دارایی ها
گروه:	سایر دارایی ها
تعریف:	این حساب معرف معادل ریالی هر نوع بدهی ارزی واقعی شرکت های فرعی و وابسته بانک / مؤسسه اعتباری غیربانکی (به استثنای تسهیلات و وام ارزی) به بانک / مؤسسه اعتباری غیربانکی بوده که در اثر پرداخت وجه به ایشان حاصل شده و یا در جریان انواع عملیات و معاملات بانکی برای شرکت های مذکور ایجاد شده است.
نوع تغییر:	تغییر تعریف

شایان ذکر است سود سهام دریافتی از شرکت های فرعی و وابسته باید در معین جداگانه ای در سرفصل حساب های جدید با عنوان «سود دریافتی سرمایه گذاری در اوراق بهادار به ریال» و «سود دریافتی سرمایه گذاری در اوراق بهادار به ارز» ثبت شود.

۴-۱) حساب ودایع و پیش پرداخت های غیر سرمایه ای» به شرح زیر:

۴-۱) حساب ودایع و پیش پرداخت های غیر سرمایه ای

عنوان حساب:	ودایع و پیش پرداخت های غیر سرمایه ای
کد حساب:	۳/۱/۱۱۸۹
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه بندی:	سایر دارایی ها
گروه:	سایر دارایی ها
تعریف:	وجوه پرداختی بابت ودیعه ساختمان های استیجاری، پیش پرداخت بیمه دارایی ها، پیش پرداخت اجاره شعب و سایر پیش پرداخت های غیر سرمایه ای در این حساب ثبت می گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

۵- تغییر عنوان و تعریف سرفصل حساب «سپرده‌های دریافتی بابت کارت‌های اعتباری» به شرح زیر:

۵-۱) حساب هدیه کارت، بن کارت و سایر کارت‌های مشابه

عنوان حساب:	هدیه کارت، بن کارت و سایر کارت‌های مشابه
کد حساب:	۳/۲/۰۱۳۵
ماهیت حساب:	بستانکار
طبقه‌بندی:	سایر سپرده‌ها
گروه:	سپرده‌های دریافتی از اشخاص
تعریف:	مانده استفاده نشده هدیه کارت، بن کارت و سایر کارت‌ها با ماهیت کارکردی مشابه که به حساب‌های مشتریان بانک‌ها متصل نمی‌باشند و جزء منابع ریالی بانک محسوب می‌شوند در این حساب ثبت می‌گردند.
نوع تغییر:	تغییر عنوان و تعریف حساب

۶- ایجاد سرفصل حساب «ریال دیجیتال» به شرح ذیل:

۶-۱) حساب ریال دیجیتال

عنوان حساب:	ریال دیجیتال
کد حساب:	۳/۱/۰۰۱۱
ماهیت حساب:	بدهکار
طبقه‌بندی:	نقد
گروه:	موجودی‌های نقد
تعریف:	موجودی اسکناس الکترونیکی منتشره توسط بانک مرکزی که ریال دیجیتال نامیده می‌شود، مطابق با ضوابط ابلاغی بانک مرکزی در این حساب ثبت می‌گردد.
نوع تغییر:	ایجاد حساب

خواهشمند است دستور فرمایید مراتب به قید تسریع به تمامی واحدهای ذی‌ربط در آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی ابلاغ و زیرساخت‌ها به نحوی فراهم گردد که اطلاعات خلاصه دفترکل آن بانک/ مؤسسه اعتباری غیربانکی از پایان آبان ماه سال جاری با اعمال تغییرات موضوع این بخشنامه به بانک مرکزی ارسال شود. ۵۸۲۰۶۷۹/

سرپرست مدیریت کل نظارت بر بانکها و موسسات اعتباری

اداره ارزیابی سلامت نظام بانکی

سید علی اکبر میرعمادی

۸۴۱۶

حسین صدقی

۳۲۳۲-۰۱